

VLAAMS
WELZIJS
VERBOND

Visietekst: inclusie in de kinderopvang

‘Anders maar niet ongewoon, gewoon maar anders’

Met inclusie binnen de kinderopvang bedoelen wij het recht van elk gezin om te bepalen of hun kind in een gespecialiseerde of in een gemengde (reguliere) voorziening opgevangen wordt. Het is een recht op gepaste maatschappelijke dienstverlening, waarbij elke ouder de vrije keuze heeft. Hiertoe moeten er voldoende keuzemogelijkheden zijn.

Inclusieve opvang staat open voor alle kinderen, ongeacht hun achtergrond of mogelijkheden, ongeacht hun onderlinge verschillen. Ook kinderen met een specifieke zorgbehoefte zijn welkom in de opvang. Het gaat om kinderen die door medische en/of psychosociale problemen extra ondersteuning en zorgen nodig hebben, ook al is er geen diagnose vastgesteld. Het kind en zijn of haar zorg die het nodig heeft, staat centraal.

Inclusie betekent bijgevolg dat alle kinderen er bij horen. Zonder hen is de samenleving niet compleet. Kinderen zijn uniek en worden aanvaard zoals ze zijn. Kinderopvang houdt rekening met de onderlinge verschillen tussen de kinderen, dit betekent zowel in mogelijkheden als ontwikkeling. Inclusieve kinderopvang brengt deze mogelijkheden in kaart en zet hier op in, voor alle kinderen. De kinderopvang houdt hierbij rekening met het welbevinden, de mogelijkheden en de krachten van elk kind. Alle kinderen worden erkend in hun eigenheid. Kinderopvang is daarom een plek waar iedereen zich thuis voelt. Het is een plek waar iedereen de verschillende aspecten van zijn of haar identiteit kan ontplooien, elk op zijn eigen ritme. Het is eveneens een plaats waar iedereen

kan participeren en van elkaar kan leren.

Het gaat steeds om een dialogisch proces waarin de belangen en draagkracht van het kind en zijn of haar gezin centraal staan en waarbij steeds rekening wordt gehouden met de draagkracht van de organisatie. Elke opvangvraag wordt afzonderlijk besproken om te bekijken of de opvang voor beide partijen haalbaar en passend is. Dit gebeurt in functie van het welzijn van het kind, het beschikbare personeel en de samenstelling van de groep.

De verschillen en gelijkenissen tussen kinderen worden ook zichtbaar, bespreekbaar en begrijpbaar gemaakt, als één van de vele vormen van diversiteit die er bestaan. Kinderopvang moet een weerspiegeling zijn van de diversiteit in de samenleving. Verbondenheid en ontmoeting staan hierbij centraal. Inclusieve kinderopvang is verrijkend voor alle betrokkenen: de kinderen (met of zonder specifieke zorgbehoefte) in de opvang, de ouders, de kinderopvang zelf, externe partners en de samenleving. Expertise wordt gedeeld. Samenwerking met het professionele netwerk rond het gezin is dan ook een evidentie want begeleiders hebben voor inclusie opvang geen therapeutische of medische vaardigheden nodig.

Begeleiders worden hierin door hun organisatie bijgestaan en gecoacht. Ze hebben immers een belangrijke pedagogische opdracht: ervoor zorgen dat kinderen kunnen groeien en hen ondersteunen in hun welbevinden en betrokkenheid.

In deze pedagogische rol moeten de begeleiders gesterkt worden. Ze worden uitgedaagd om creatiever te denken, alerter te zijn bij signalen in en door de groep, en nauwer samen te werken met de ouders en het eventuele zorgnetwerk rond het kind. Zij zijn gezamenlijke partners in het proces, waarbij een vertrouwensrelatie cruciaal is.

Een wereld waarin niemand wordt uitgesloten lijkt onhaalbaar. Toch moeten we hier steeds aan blijven werken, met alle middelen die we hebben om dit doel te bereiken. Gewoon als het kan, speciaal als het moet. Het is een zoektocht. Inclusie is een continu werk van, voor en door iedereen.

Goedgekeurd door de werkgroep inclusieve kinderopvang op 24 februari 2017.

Goedgekeurd door het SD KO op 16 maart 2017.

Bron: <https://www.vlaamswelzijnsverbond.be/nieuws/visietekst-inclusie-de-kindelopvang>